

Joint Transparency
Register Secretariat

Läbipaistvusregistri tegevuse aastaaruanne 2017

**Esitajad: Euroopa Parlamendi ja
Euroopa Komisjoni peasekretärid**

Saajad:

Euroopa Parlamendi asepresident Sylvie Guillaume
ning
Euroopa Komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans

Nagu on sätestatud 16. aprillil 2014 allkirjastatud **läbipaistvusregistrit käsitleva muudetud institutsioonidevahelise kokkuleppe** (Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisdokument) punktis 28, esitatakse käesolevas **aastaruandes teavet läbipaistvusregistri toimimise kohta 2017. aastal.**

Aruandes esitatakse statistikat läbipaistvusregistri toimimise kohta 2017. aasta jaanuarist detsembrini ning kirjeldatakse läbipaistvusregistri ühissekretariaadi tegevust, eeskätt seoses andmete optimaalse kvaliteedi tagamisega, käitumisjuhendile vastavuse järelevalvega ja teadlikkuse suurendamisega süsteemi kohta.

Sisukord

I. Sissejuhatus

II. Läbipaistvusregistri hetkeseis

1. Statistika
2. Registreerimise stiimulid
3. Läbipaistvusregistri veebisaidi külastused

III. Läbipaistvusregistri ühissekretariaadi tegevus

1. Läbipaistvusregistri andmete järelevalve
  - 1.1. Kvaliteedikontroll
  - 1.2. Hoiatusteated
  - 1.3. Kaebused
2. Suunised ja teadlikkuse suurendamine
3. ELi avatud andmete portaal ja läbipaistvusregister

IV. Kokkuvõte

Läbipaistvusregistri veebisait:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?locale=et#et>

I. SISSEJUHATUS

Läbipaistvusregister loodi 2011. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühise süsteemina. See on üks peamine vahend, millega rakendatakse kõnealuse kahe institutsiooni kohustust edendada läbipaistvust. Läbipaistvusregistrit kohaldatakse kõikide huvigruppide ja füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultantide suhtes, kelle tegevuse eesmärk on mõjutada ELi institutsioonide õigusloome- ja poliitika elluviimise protsessi. Heites valgust sellele, milliseid huve esindatakse, kes neid esindab ja kui suurte ressurssidega, võimaldab läbipaistvusregister suuremat avalikkuse kontrolli, andes kodanikele, meediale ja sidusrühmadele võimaluse jälgida huvigruppide esindajate tegevust ja võimalikku mõju. Läbipaistvusregistrisse on kantud üle 11 000 üksuse, kes on kõik alla kirjutanud ühisele käitumisjuhendile¹.

II. LÄBIPAISTVUSREGISTRI HETKESEIS²

1. Statistika

Läbipaistvusregistris on kuus jagu, kuhu saab end registreerida.

„Asutusesised lobiüksused³ ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud“ (**II jagu**) oli jätkuvalt suurim jagu, kuhu kuulusid peaaegu pooled kõikidest registreerunudest (vt ringdiagramm 1). Nimetatud jao alajaotusesse „Äriliidud ja ettevõtjate ühendused“ kuulub peaaegu 42 % ja alajaotusesse „Äriühingud ja kontsernid“ üle 37 % kõikidest asutusesisestest lobiüksustest ja äriliitudest / ettevõtjate ühendustest / kutseliitudest (vt ringdiagramm 2, II jagu).

„Valitsusvälised organisatsioonid“ (**III jagu**) oli registreerunute arvu poolest 2017. aastal endiselt suuruselt teine jagu, kuhu kuulus üle veerandi kõikidest registreerunud organisatsioonidest.

Järgmine oli „Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid“ (**I jagu**), kuhu kuulus üle 11 % kõikidest registreerunudest.

Vähem arvukad olid „Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused“ (**IV jagu**), millele järgnesid „Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne“ (**VI jagu**) ja „Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid“ (**V jagu**).

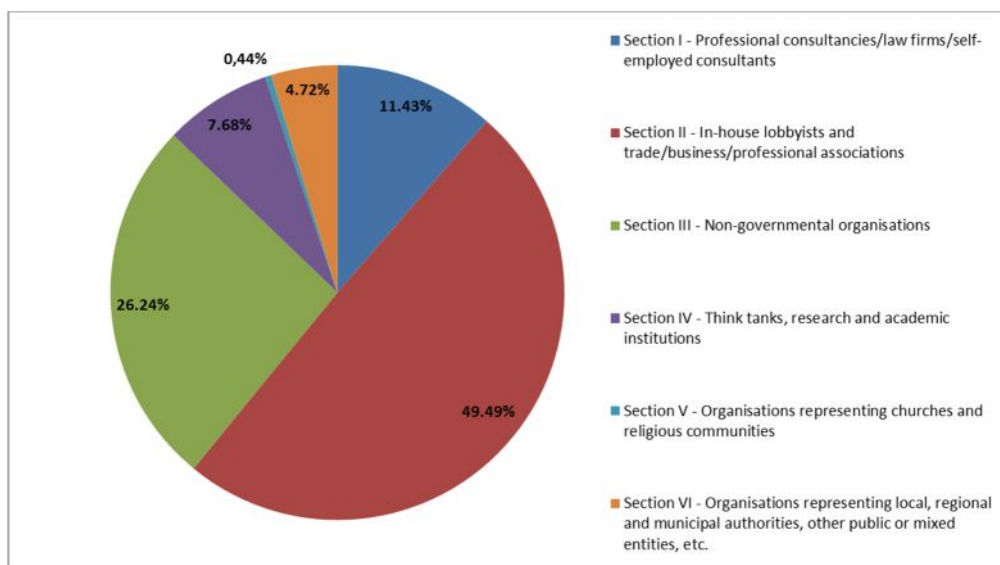
---

¹ Arvestatud on ainult üksusi, mis olid registreeritud ja tegutsesid 31. detsembri 2017. aasta seisuga.

² Käesolevas aruandes on esitatud arvnäitajad 31. detsembri 2017. aasta seisuga.

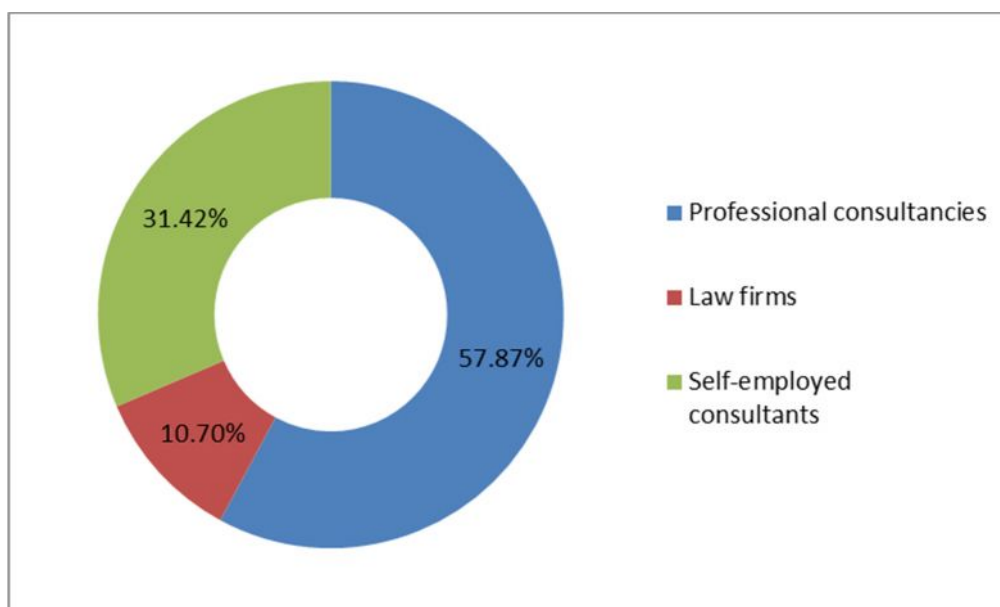
³ See termin viitab isikutele, kes töötavad organisatsioonis, erinevalt näiteks väliskonsultantidest, kes on nii-öelda väljastpoolt palgatud organisatsiooni esindama.

Ringdiagramm 1. Huvigruppide esindajate jagunemine

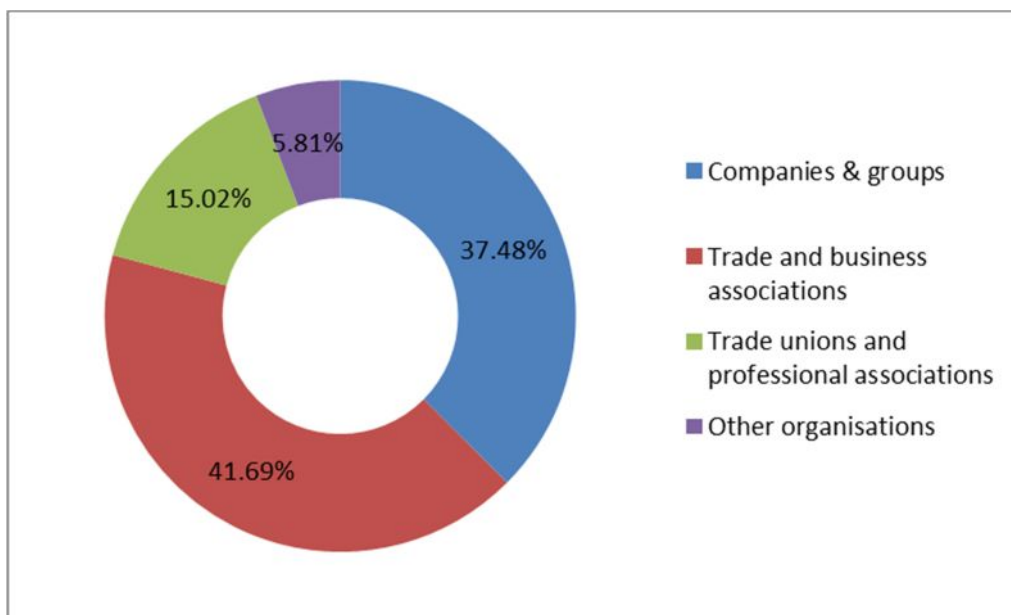
Ringdiagramm 2. Jaotus alajaotuste kaupa⁴

I jagu. Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid

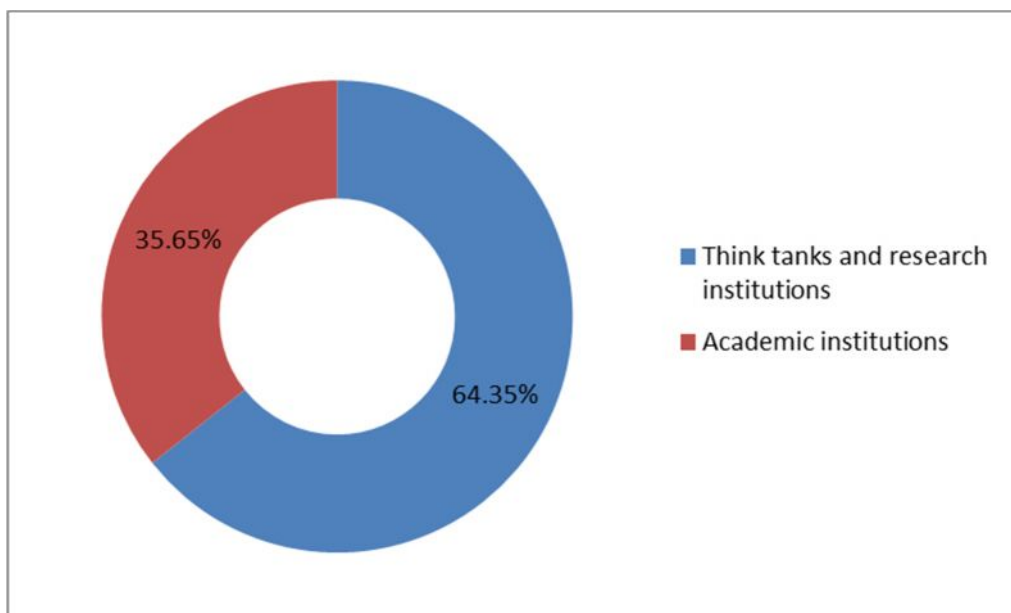

⁴ III ja V jaol ei ole alajaotusi, seega ei ole neid jaotuses kajastatud.

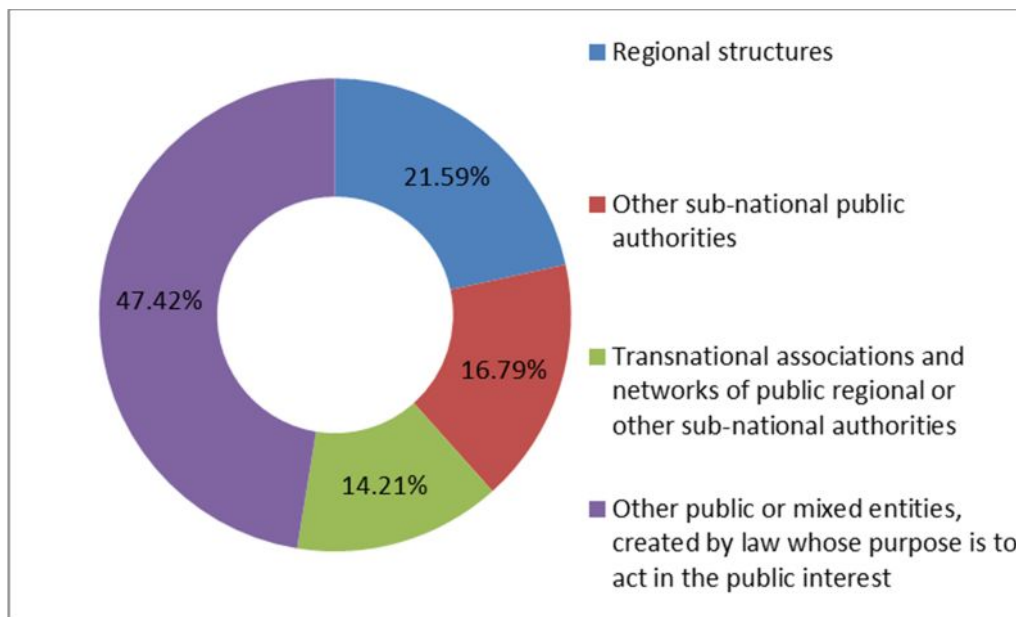
II jagu. Asutusesisesed lobiüksused ja äriühendused / ettevõtjate ühendused / kutseliidud

IV jagu. Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused

VI jagu. Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne

Tabel 3. Registreerunute jagunemine

31. detsembril 2017 oli läbipaistvusregis­tris 11 612 registreerunut, kes jagunesid järgmistesse (all)kategoriatesse.	
I – Konsultatsioonifirmad / õigusbürood / füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	1 327
Konsultatsioonifirmad	768
Õigusbürood	142
Füüsilisest isikust ettevõtjatest konsultandid	417
II – Asutusesisesed lobiüksused ja äriliidud / ettevõtjate ühendused / kutseliidud	5 747
Äriühingud ja kontsernid	2 154
Äriliidud ja ettevõtjate ühendused	2 396
Ametiühingud ja kutseliidud	863
Muud organisatsioonid	334
III – Valitsusvälised organisatsioonid	3 047
Valitsusvälised organisatsioonid, platvormid ja võrgustikud ning sarnased organisatsioonid	3 047
IV – Mõttekojad, teadusasutused ja akadeemilised asutused	892
Mõttekojad ja teadusasutused	574
Akadeemilised asutused	318
V – Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid	51
Kirikuid ja usukogudusi esindavad organisatsioonid	51
VI – Kohalikke, piirkondlikke ja munitsipaalasutusi esindavad organisatsioonid, muud avalik-õiguslikud või avalikku ja erasektorit ühendavad üksused jne	548
Piirkondlikud struktuurid	117
Muud kohaliku tasandi ametiasutused	97
Riikidevahelised piirkondlike ning muude kohaliku tasandi ametiasutuste ühendused ja võrgustikud	77
Muud seaduse alusel loodud avalik-õiguslikud ning avalikku ja erasektorit ühendavad üksused, mille eesmärk on tegutseda avalikes huvides.	257

Läbipaistvusregistris tehti 2017. aastal 2 430 uut registreerimist (arvestatud on ainult üksusi, mis registreeriti 2017. aastal ja veel tegutsesid 31. detsembri 2017. aasta seisuga⁵). Keskmine uute registreerimiste arv kuus oli 202.

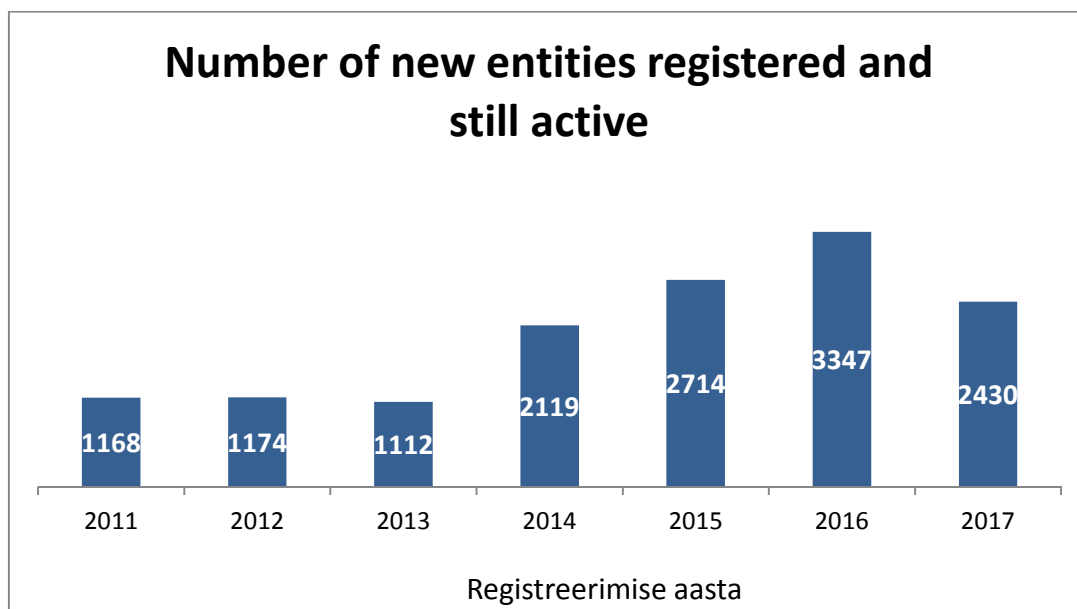
Uute registreerumiste jaotus jagude kaupa oli järgmine:

- 344 üksust **I jaos**;
- 1 041 üksust **II jaos**;
- 675 üksust **III jaos**;
- 239 üksust **IV jaos**;
- 6 üksust **V jaos** ja
- 125 üksust **VI jaos**.

Märkus.

Iga-aastast statistikat alates 2011. aastast saab vaadata läbipaistvusregistri veebisaidi [statistika leheküljelt](#)⁶.

Joonis 4. Uued registreerimised aastate järgi

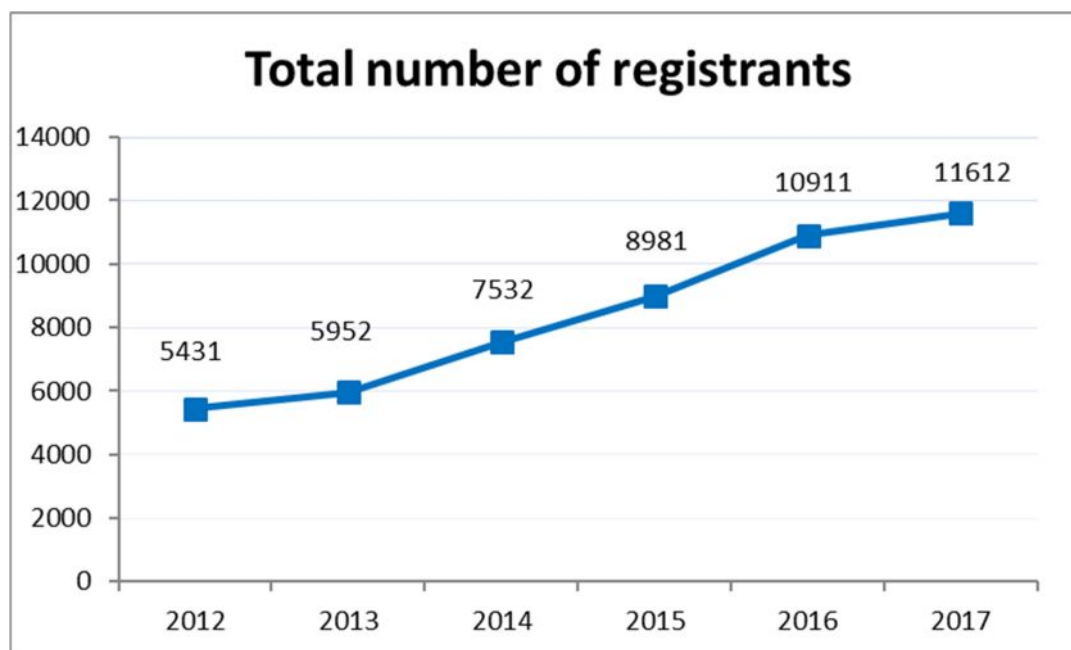
Registreerunute koguarv on suurenenud 10 911 registreerunult 2016. aastal 11 612 registreerununi 2017. aastal, mis tähendab rohkem kui 6 % kasvu (joonis 5).

⁵ Võimalikud mittetegutsemise põhjused on registrist kustutamine üksuse enda poolt, eemaldamine läbipaistvusregistri ühissekretariaadi poolt pärast registreerimiseks sobilikkuse või kvaliteedi kontrolli jne.

⁶ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?action=prepareView&locale=et#et>

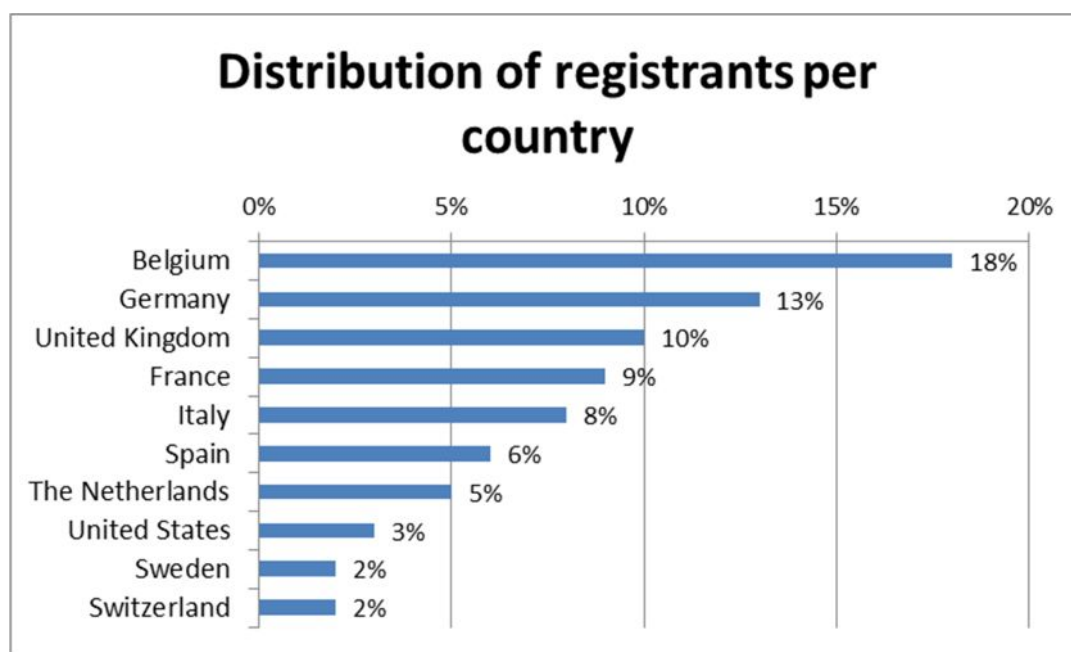

Joonis 5. Registreerunute koguarv aastate järgi

Registreerunud, kelle peakontor asub ELis, moodustavad ligikaudu 77 % kõikidest registreerimistest. Esimese kümne riigi seas on kaks riiki väljastpoolt ELi (USA ja Šveits) (joonis 6). Läbipaistvusregistris on organisatsioone kõikidest ELi liikmesriikidest ning kõikidest registreerunutest poolte peakontor asub ühes järgmisest neljast riigist: Belgia, Saksamaa, Ühendkuningriik või Prantsusmaa. Kuni 30 % kõikidest registreerunutest on kontor Belgias; ligikaudu 18 % kõikidest registreerunutest on seal ka peakontor.

Joonis 6. Registreerunute jagunemine riikide järgi – esikümme⁷

⁷ See statistika põhineb registreerunu peakontori asukohal, mis on registreerimisel märgitud. Mõnedel registreerunutel võib olla lisaks peakontorile eraldi ELi kontor Belgias.

2. Registreerimise stiimulid

Erinevalt 2016. aastast ei kehtestanud Euroopa Parlament ega Euroopa Komisjon 2017. aastal uusi registreerimise stiimuleid, mis võib olla põhjus, miks uute registreerimiste arv naasis 2015. aasta tasemele (joonis 4).

Registreerimine on eeltingimus ka selliste organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks, kelle esindajad on palutud esinema Euroopa Parlamendi komisjonide kuulamistele või kes soovivad lihtsustatud juurdepääsu tema ruumidele. Akrediteering Euroopa Parlamendi ruumidele juurdepääsuks võidakse anda kuni 12 kuuks. 2017. aastal andis Euroopa Parlament sissepääsuloa ligikaudu 8 000 isikule, ligikaudu 2 500 organisatsiooni esindajale läbipaistvusregistris (kas uue taotluse alusel või uuendamise tulemusena). See viitab teatavale kasvule võrreldes 2016. aastaga. Alates 2017. aastast ei luba Euroopa Parlament enam pikaajalise sissepääsuloaga kasutajatel, kes on pärit organisatsioonidest, mille registris olek on peatatud, kasutada neid lubasid peatamise perioodi ajal. Nende juurdepääsu võib taastada üksnes siis, kui organisatsiooni registris oleku peatamine lõpetatakse.

Euroopa Komisjon tagas jätkuvalt selliste õigusnormide täitmise, mida kohaldatakse huvigruppide esindajate suhtes ja mis kehtestati 2016. aastal seoses eksperdirühma liikmetega ning 2014. aastal seoses reegluga „pole registreeringut, pole kohtumist“ komisjoni volinike, kabineti liikmete või peadirektoritega⁸.

Kõik kahe institutsiooni pakutavad registreerimise stiimulid on loetletud läbipaistvusregistri veebisaidil⁹.

3. Läbipaistvusregistri veebisaidi külastused

Läbipaistvusregistri veebisaiti¹⁰ külastas 2017. aastal ligikaudu 360 000 külastajat¹¹ (30 000 külastust kuus). Suurim arv külastajaid oli pärit Belgiast (35 %), millele järgnesid Saksamaa (12 %) ja Ühendkuningriik (8 %). Ligikaudu 67 % külastustest olid otsesed, samal ajal kui 14 % külastajatest jõudis veebisaidile otsingumootorite kaudu. Kui vaadata keele-eelistust, siis tehti ligikaudu 56 % külastustest veebilehe ingliskeelsel versioonil, millele järgnesid prantsuskeelne (14 %) ja saksakeelne (10 %) versioon.

III. LÄBIPAISTVUSREGISTRI ÜHISSEKRETARIAADI TEGEVUS

Läbipaistvusregistri ühissekretariaat (edaspidi „registri sekretariaat“) koosneb Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ametnike rühmast. Selles osaleb kokku 11 täistööajaga või osalise tööajaga ametnikku: viis Euroopa Parlamendist ja kuus Euroopa Komisjonist. Läbipaistvusregistriga- seotud ülesannete täitmiseks kulub neil ligikaudu kuus täistööaja ekvivalenti.

---

⁸ Komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus komisjoni peadirektorite ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta – (C(2014) 9048) ja komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta – (C(2014) 9051)

⁹

http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=WHOS_IS_EXPECTED_TO_REGISTER&locale=et#et

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public>

¹¹ Külastus on määratletud kui veebilehe esmakordne külastus. Kui sama külastaja külastab lehte rohkem kui 30 minutit pärast seda, kui ta lehte viimast korda vaatas, registreeritakse see uue külastusena.

Registri sekretariaat vastutab läbipaistvusregistri igapäevase haldamise eest ning pakub kasutajatoe teenust, avaldab registreerimissuuniseid, kontrollib andmete kvaliteeti, tegeleb saadud hoiatusteadete ja kaebustega, koordineerib süsteemi IT arendamist ja hooldust ning suurendab teadlikkust süsteemist ja viib ellu muud teavitustegevust süsteemi tutvustamise eesmärgil. Registri sekretariaadi tegevust koordineerib Euroopa Komisjoni peasekretariaadi läbipaistvusüksuse juhataja-. ELi nõukogu osales 2017. aastal registri sekretariaadi kohtumistel vaatlejana.

1. Läbipaistvusregistri andmete järelevalve

Registri sekretariaadi üks peamisi ülesandeid on jälgida läbipaistvusregistrisse kantud andmete üldist kvaliteeti, kontrollides iga uue registreerimise puhul registreerimissobilikkust ja kvaliteeti. Lisaks püüab registri sekretariaat võtta asjakohaseid järelemeetmeid hoiatusteadete ja kaebuste puhul, mille ta saab kolmandatelt isikutelt.

Registri sekretariaat koostööstab uuenduslike IT lahenduste arendamist, et täiustada läbipaistvusregistri tugisüsteemi. 2017. aasta mais võeti kasutusele töövahendi ajakohastatud versioon, mis võimaldab registreerimiste **automaatselt tuvastamist ja võimalike andmekvaliteedi probleemide märgistamist**. Registreerimist ja ajakohastamist hõlbustavad nüüd kasutajatele antud lisasuunised võimalike ebajärjepidevate andmete või sageli tehtud vigade kohta või tähelepanu juhtimine juhtudele, mil tuleb esindada põhjendusi. Eesmärk on abistada registreerijaid, et nad kirjeldaksid täpsemalt avalike suhete alast tegevust, millega nad on ELi institutsioonide juures tegelenud, sealhulgas asjakohaseid finantstegureid.

Uued registreerimised, mille andmete kvaliteet oli mitteoptimaalne (2017. aastal 193 juhtumit), kuulusid esimest korda registri sekretariaadi poolt enne läbipaistvusregistris avaldamist valideerimisele. Rangem andmekvaliteedi kontroll on andnud nähtavaid tulemusi. Ehkki mitteoptimaalsete andmetega registreerimiste arv oli 2017. aasta mais hinnanguliselt ligikaudu 9 %, vähenes see aasta lõpuks ligikaudu 5 %ni.

2017. aasta detsembri seisuga esitab läbipaistvusregister automaatselt teavet **komisjoni eksperdirühmade**¹² kohta, millesse registreerijad nimetatakse; see teave saadakse komisjoni eksperdirühmade ja samalaadsete üksuste registrist¹³. See uus võimalus suurendab läbipaistvust ja andmete usaldusväärsust ning vähendab registreeritud üksuste halduskoormust.

Kasutajatugi

Registreerunute abistamiseks pakub registri sekretariaat kasutajatoe teenust. 2017. aastal vastas registri sekretariaat 1022 individuaalsele päringule, mis tehti mitmekeelse veebivormi „Võtke meiega ühendust“ kaudu. Neist 610 päringut olid seotud olemasolevate registreerimistega ja 150 käsitlesid uusi registreerimisi; 262 sõnumit olid seotud muude küsimustega. Lisaks pakub registri sekretariaat teatavatel kellaaegadel telefoni teel tugiteenust.

---

¹² See viitab isikutele, kes on nimetatud sidusrühmade ühise huvi esindajaks konkreetses poliitikalavaldkonnas ja ei esinda eraldi sidusrühma, vaid eri sidusrühmadest organisatsioonide ühist poliitilist veendumust (B-liiki liikmed), ning organisatsioonidele selle sõna laiemas mõttes, sealhulgas äriühingutele, ühendustele, vabariiklastele, ametiühingutele, ülikoolidele, uurimisinstituutidele, õigusbüroodele ja konsultantidele (C-tüüpi liikmed), nagu on sätestatud komisjoni 30. mai 2016. aasta otsuses C(2016) 3301.

¹³ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/>

1.1 Kvaliteedikontroll

Kvaliteedikontroll tähendab mitmesuguseid kontrole, mida registri sekretariaat teeb registreerijate poolt institutsioonidevahelise kokkuleppe II lisa kohaselt esitatud andmete kvaliteedi ja täpsuse tagamiseks, et vältida faktilisi vigu ja selliste üksuste registreerimist, kes ei ole selleks sobilikud. Kui kokkuleppe II lisa sätetestatud nõuded ei ole täidetud, algatab registri sekretariaat kirjavahetuse ja alustab registreerijatega dialoogi, et teha kindlaks rahuldav lahendus.

2017. aastal tegi registri sekretariaat 3 624 kvaliteedikontrolli. Tehtud kvaliteedikontrollidest leiti 53 % (1 921) olevat rahuldavad, samas kui ülejäänud üksustega võeti ühendust seoses sellega, et nad ei olnud registreerimiseks sobilikud või ei olnud registreerimisel esitatud andmed järjepidevad. 1 703 üksusest, kellega ühendust võeti, kustutati läbipaistvusregistrist 715 üksust järgmistel põhjustel: nende esitatud andmed ei olnud järjepidevad, korrektsed või täielikud, andmeid ei ajakohastatud, tegu oli topeltregistreerimisega või ei olnud üksus registreerimiseks sobilik. Ülejäänud 988 üksusest ajakohastas 765 üksust rahuldaval viisil oma registreerimist, tuginedes registri sekretariaadi suunistele, samal ajal kui 223 kvaliteedikontrolli oli 31. detsembri 2017. aasta seisuga veel käimas.

1.2. Hoiatusteated

Hoiatusteade on mehhanism, mis võimaldab kolmandatel isikutel teavitada registri sekretariaati ühe või mitme üksuse registreerimisest, mille puhul võib esineda faktilisi vigu või kus üksus ei ole registreerimiseks sobilik. 2017. aastal sai registri sekretariaat 20 individuaalset hoiatusteadet (neist kaheksa esitati kaebusena ja kvalifitseeriti seejärel ümber hoiatusteateks). Need hoiatusteated käsitlesid kokku 24 organisatsiooni, sest mõni hoiatusteade oli seotud rohkem kui ühe üksusega.

Kui registri sekretariaat saab teateid käitumisjuhendi võimalike rikkumiste kohta, mis kuuluvad üksnes käitumisjuhendi punkti d¹⁴ alla, käsitletakse neid teateid hoiatusteadetena, kui need on seotud võimalike faktiivigadega registreerijate andmetes.

1.3. Kaebused

Kaebus on teade selle kohta, et registreerunu on väidetavalt rikkunud mõnda käitumisjuhendist tulenevat kohustust, välja arvatud väited, mis käsitlevad faktilisi vigu ja millega tegeletakse kui hoiatusteadetega (vt eespool punkt 1.2).

2017. aastal sai registri sekretariaat 21 kaebust, millest kolm ei olnud kaebustena vastuvõetavad ja kaheksa kvalifitseeriti ümber hoiatusteateks. Kümme kaebust tunnistati vastuvõetamatuks kas seetõttu, et need puudutasid küsimusi, mis ei kuulu läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse, või kuna kaebuse põhjendamiseks esitati ebapiisavaid andmeid.

Kolm vastuvõetavat kaebust viitasid käitumisjuhendi ühe või mitme järgmise punkti rikkumisele:

- punkt b „mitte hankima ega üritama hankida teavet või otsust ebaausal teel või lubamatu surveavalduse või sobimatu käitumisega“;

---

¹⁴ Läbipaistvusregistri käitumisjuhendi punkt d: [huvigruppide esindajad peavad] tagama, et teave, mida nad esitavad registreerimisel ja seejärel registriga hõlmatud tegevuse käigus, on neile teadaolevalt täielik, ajakohastatud ega ole eksitav; nõustuma, et kogu esitatav teave vaadatakse läbi, ning soostuma tegema koostööd lisateabe ja ajakohastamisega seotud haldustaotluste korral.

- punkt c "mitte viitama kolmandate isikutega suheldes ametlikule suhtlusele Euroopa Liidu või selle institutsioonidega ega omistama oma registreerimisele vale tähendust eesmärgiga eksitada kolmandaid isikuid või Euroopa Liidu ametnikke või teisi töötajaid ega kasutama selgesõnalise loata ELi institutsioonide logosid; ja
- punkt m „täpselt järgima Euroopa Parlamendi kodukorra asjakohaseid artikleid“.

Pärast registri sekretariaadi uurimist ja asjaomaste registreerijatega ühenduse võtmist lõpetati kolmest vastuvõetavast kaebusest ühe uurimine, kui asjaomane registreerija esitas ajakohastatud andmed, samal ajal kui kaks registreerimist kõrvaldati läbipaistvusregistrist sobimatus tõttu. 2017. aasta lõpus algatas registri sekretariaat täiendava omaalgatusliku uurimise seoses registreerunu väidetava sobimatu käitumisega.

2. Suunised ja teadlikkuse suurendamine

Registri sekretariaat korraldab korrapäraselt sisekoolitusi ja välist teabevahetust, mille eesmärk on suurendada teadlikkust läbipaistvusregistrist ja edendada selle kasutamist.

- Euroopa Parlament korraldas oma liikmetele ja nende assistentidele, samuti teistele töötajatele kaheksa sisest koolitus- ja teabeüritust;
- Euroopa Komisjon korraldas töötajatele viis tööpäeva pikkust koolituskursust pealkirjaga „Asjakohane ja tõhus töö lobiüksustega“. Kabinettidele ja peasekretariaadis korraldati seitse koolitust eetika, läbipaistvuse ja lobiüksustega suhtlemise teemal.

Lisaks korraldasid kaks institutsiooni aasta jooksul ligikaudu 30 esitlust sidusrühmadele ja külalisgruppidele.

Läbipaistvusregister ja lobitöö regulatsiooni küsimus ELi tasandil tekitavad jätkuvalt palju huvi akadeemilistes ringkondades. Registri sekretariaat andis teavet ka üliõpilastele ja teadlastele, kes koostavad neil teemadel teadusartikleid.

3. ELi avatud andmete portaali ja läbipaistvusregister

2017. aastal on läbipaistvusregistrit käsitlevate avatud andmete kättesaadavus oluliselt paranenud. ELi avatud andmete portaalis tehti kättesaadavaks ajaloolised andmekogumid¹⁵; need hõlmavad täielikke loetelusid registreeritud organisatsioonidest koos nende andmetega ning isikutest, kes on alates 2015. aasta jaanuarist saanud akrediteeringu juurdepääsuks Euroopa Parlamendi hoonetele. Veebilehel registreeriti ligikaudu 15 000 vaatamist ja 5 000 allalaadimist, mis teeb sellest seitsmenda enim vaadatud ja kuuenda enim alla laaditud andmekogumi ELi avatud andmete portaalis. Lisaks loodi interaktiivsed visuaalmaterjalid¹⁶, mis võimaldavad uurida läbipaistvusregistri andmeid mitmel viisil.

¹⁵ <https://data.europa.eu/euodp/et/data/dataset/transparency-register>

¹⁶ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>

IV. KOKKUVÕTE

2017. aastal jätkus registreerimiste arvu kasv, ehkki see oli võrreldes 2016. aastaga väiksem, ning aasta jooksul ühines 2 430 uut üksust. Läbipaistvusregister on praegu üks suurimaid omalaadseid registreid maailmas. Selle nähtavus ja olulisus huvigruppide esindajate enim kasutatava andmebaasina suureneb jätkuvalt nii Brüsselis kui ka mujal.

Läbipaistvusregistri käitumisjuhendi järelevaatajana tegutsedes tagas registri sekretariaat, et kasvava arvu saadud hoiatusteadete ja kaebuste suhtes võetakse asjakohaseid halduslikke järelemeetmeid. Teine oluline prioriteet oli 2017. aastal läbipaistvusregistri andmete üldise kvaliteedi parandamine. Andmete kvaliteedi parandamiseks tehti märkimisväärseid jõupingutusi, et arendada ja rakendada uuenduslikku IT lahendust eesmärgiga hõlbustada uute registreerijate jaoks registreerumist ja olemasolevate jaoks andmete ajakohastamist ning eelkõige aidata neil vältida kõige tavapärasemaid vigu. Lisaks tugevdati selle automaatse mehhanismi abil registri sekretariaadi tehtavat järelevalvet ja kontrolli. Näha on esimesi märke, et läbipaistvusregistri andmete üldine kvaliteet paraneb järk-järgult peamiselt tänu selle töövahendi kasutuselevõtule.

Kui vaadata poliitilist olukorda laiemalt, toimus 2017. aastal mitu märkimisväärset arengut. Euroopa Parlament korraldas 10. mail 2017 avaliku seminari „ELi läbipaistvusregister – lobitöö, parlament ja üldsuse usaldus“¹⁷. Seoses komisjoni ettepanekuga sõlmida uus institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta¹⁸ võttis Euroopa Parlament oma läbirääkimisvolitused vastu 15. juunil 2017¹⁹ ja nõukogu võttis oma volitused vastu 6. detsembril 2017²⁰. ELi nõukogu Eesti eesistumise ajal toimus kaks institutsioonidevahelist suundumusi käsitlevat koosolekut: 6. septembril ja 12. detsembril 2017. Kolme institutsiooni poliitilised esindajad²¹ alustasid 2018. aasta esimeses kvartalis läbirääkimisi kohustusliku ELi läbipaistvusregistri kohta.

- LÕPP -

---

¹⁷ <https://epthinktank.eu/2017/05/30/lobbying-parliament-public-trust-eu-transparency-register-workshop-of-10-may-2017/>

¹⁸ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-627-EN-F1-1.PDF>

¹⁹ <http://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20170622RES78125/20170622RES78125.pdf>

²⁰ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/12/06/transparency-register-council-agrees-mandate-for-negotiations/>

²¹ Läbipaistvusregistri eest vastutav asepresident Sylvie Guillaume ning parlamendi põhiseaduskomisjoni esimees Danuta Hübner, Euroopa Komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans ja Euroopa Liidu asjade aseminister Eesti eesistumise ajal Matti Maasikas.